

נטיקה,
פרטיות
והטרדה ברשת

יהונתן קלינגר, עו"ד.
הרצאה עבור אשנ"ב, 2007.12.31



(CC-BY-SA-NC-ND)
ESTHER17

פתח דבר

את ההרצאה הזו, למרות שהמארגנים של הקורס עשויים שלא לחבב, אני מעביר על מנת לתת משהו שאינו ייעוץ משפטי. אף אחד מהנוכחים (כנראה) אינו עורך דין, ואין ציפיה שיהיה כזה. ההרצאה תסביר תופעות שמתרחשות מדי יום ברשת וגורמות לאנשים להרגיש מבוכה; אני מאמין שאחרי שתצפו בבעיות, תבינו שהמשפט הוא לא הדרך לטפל בהן.

אבולוציה:
אנונימיות,
זהות,
זרות.

הארכיטקטורה הבסיסית של הרשת היא אנונימיות.
בשלב הראשוני גולשים לא היו יכולים לדעת מיהם
בני שיחתם. המאפיין האנונימי הוא זה שיוצר את
השיחה האיכותית (בירנהק 2006) והוא זה שמאפשר
חשיפת שחיתויות, אינטימיות וחופש ביטוי.



(CC-BY)
WOODLEYWONDERWORKS

[אנונימיות]

ואז הגיעו

סכסוכים

ג'ייק בייקר כתב סיפורי זימה ברשת ופרסם אותם
בשרתי USENET; ג'ייק למד באוניברסיטת מישיגן,
נערה ממוסקבה פחדה מהסיפורים, ג'ייק הואשם
בהטרדה מאיימת. (לסיג, 2006, 18)

[אנונימיות] הרשת משחררת

אחד הלקחים הטובים שיש ללמוד מהמקרה של ג'ייק הוא שלרשת יש אווירה משחררת. ג'ייק לא היה צריך לעזוב את ביתו בעת שהוא כותב את הסיפורים ולא צריך לעמוד בפני ביקורת. הוא חשב, באותה העת שהוא זוכה לאנונימיות חלקית.

[שְׁלִיטָה]

סוברניזות יחסית

לבעיות שאנו ניצבים בפניהן בישראל יש פתרון קל יחסית, רוב הבעיות שתתמודדו עמן יהיו בשפה העברית ולכן יבוצעו על ידי ישראלים; מצד שני, עשויים להיות דברים שיפתיעו אתכם. אל תשכחו שהאינטרנט היא רב מימדית ומעשה עוולה יכול לבוא מכל מקום.

[שליטה] אכיפה עצמית

הדרך הטובה ביותר לשלוט בביטוי ברשת אינה הדרך
המשפטית. החוק ורשויות האכיפה מפגרות בצורה
היסטרית אחרי הטכנולוגיה. הדרך בה הרשת
מווסתת בצורה טובה ביותר היא נורמות וטכנולוגיה
(לסיג, 2006, 130)



(CC-BY-SA-NC)
DAMGAARD

[התחזות:
טכנולוגיה,
זהות,
אכיפה.

המאפיינים האנונימיים ברשת מאפשרים לכל אחד
לפתוח פרופיל פיקטיבי באתרים, להתחזות למכרים
או ידוענים והדרך היחידה לאכוף זאת היא להפגש
עמו במרחב הממשי (גפן וקלינגר, 2007א)

פרטיות

(בירנהק 2007) הזכות לפרטיות היא זכות חדשה יחסית (1890) והיא בת כלאיים במשפט הישראלי. פרטיות, יותר מכל, היא מצב ולא זכות. הפרטיות היא שליטה של האדם במרחב האוטונומי שלו. זכות זו עמומה במשפט הישראלי ועשויה להפגע על ידי זכויות אחרות.

[חינוך]
חשיפת פרטים
וזלונטריים

הדרך הטובה ביותר לשמור על פרטיות גולשים היא לחנך אותם לא למסור מידע לצדדים שלישיים. חשוב להסביר שבאינטרנט אין מידע שלא הוזרם על ידי גולשים. יותר חשוב לציין שכל מידע, מרגע שהופץ ברשת, לא ניתן לקחת אותו בחזרה (לדוגמא: קלטות לוחטות).



(CC-BY)
FRAILMUSE IS A JOURNAL OF THE HUMAN ELEMENTS

[הפרה] מה
קורה כשהפרטים
לא זולנטיים?

הבעיה יכולה להתחיל כאשר פגיעה בפרטיות
מבוצעת על ידי גולש המפיץ מידע על גולש אחר
ללא הסכמתו. במקרים כאלו, בדרך כלל, ישנה
"בקרת נזקים" (קינן, 2003)

[פרטיות] בילוש והתחקות

התחקות אחרי דמויות הכותבות בשם עט, לדוגמא, ונסיון לחשוף אותם, עשויים לגרום נזק לא רק לחושף אלא גם לנחשפים (שלו, 2005) (הלוי, 2006); מצד שני, קרבנות של חשיפה עשויים להגיב בצורה קיצונית.

[זכויות]

אאוטינג ויחם

בתי המשפט

לאאוטינג.

(בורוכוב נ' פורן) בית המשפט קבע בזמנו (לדעתי בצורה שגויה) כי "אם יש בכלל שיקול נורמטיבי בהקשר זה, הריהו דווקא באינטרס הציבורי לאפשר חשיפה כזו - דבר שירתיע מתחזים, כאשר הם יודעים שהם חשופים לסכנה שמעשיהם יחשפו, ושלמרות "העדר רסיסי זכוכית ומנעולים מעוקמים" יש ברשת מוחות מתוחכמים של גולשים כמותם, שיכולים להביא לגילויים."



(CC-BY-NC)
CAYUSA

הפרדה

הארכיטקטורה הבסיסית של הרשת היא אנונימית.
בשלב הראשוני גולשים לא היו יכולים לדעת מיהם
בני שיחתם.

[הטרדה]

הטרדה מאיימת

(סדובניק נ' הלפרין) אפרים הלפרין היה מסוכסך עם רוני אלוני-סדובניק. לטענתו, זו עשתה שימושים לא ראויים בעמותה שהפעילה. הלפרין פנה אל רשם העמותות, פנה לבג"צ ואפילו רשם מספר הודעות בפורום של סדובניק שעשויים להטריד את סדובניק. בית המשפט קבע כי הפרת כללי הדיון שנקבעו על ידי סדובניק דינם הטרדה מאיימת.

[הפירה] לשון הרע

(בורוכוב נ' נוימן) למרות שאנשים עשויים להפגע מדברים מסוימים שיוטחו בהם ברשת, לא תמיד ניתן יהיה לחייב בלשון הרע את המתבטאים כנגדם; במקביל, כאשר זהות המתבטאים לא ידועה, עשויים להיות מקרים בהם בכלל לא ניתן יהיה לחשוף את הגולשים (פלונית נ' בזק בינ"ל, סבו נ' ידיעות אינטרנט, רמי מור נ' ברק)

[הטרדה]

הראר \ בר-

נזי

לנפגע מלשון הרע ישנן שתי חלופות: הראשונה היא קבלת צו למניעת הטרדה מאיימת על מנת להפסיק את ההתבטאות; האפשרות השניה (והעדיפה מבחינה חוקתית) היא תביעת לשון הרע (אבנרי נ' שפירא). אולם, יש לזכור כי הליכים משפטיים הינם עניין ארוך ויקר.

[הגנה]

מהי?

לכל בעיה ברשת יש סיבה שנובעת מהחיים האמיתיים.
בני אדם הינם רעים ואכזריים והרשת לא מצליחה
לרסן התנהגות דומה. לכן, על מנת לשמור על
כבודם של אנשים ולהגן עליהם, חשוב לאזן בין
פרטיות, אנונימיות וחופש ביטוי.



(CC-BY-SA-NC)
OBERAZZI (TIM O'BRIEN)

תודה

עו"ד יהונתן י. קלינגר,

LAW@KLINGR.COM

WWW.2JK.ORG

WWW.JONATHANKLINGER.COM

+972-52-3436436